

Qarabağ Azərbaycandır!

Əl işdən soyumaz, ürək arzudan...

QƏBƏLƏ

ictimai-siyasi qəzet

№ 7-8
(7675-7676)

1933-cü ildən nəşr olunur

Cümə, 28 aprel 2023-cü il.

qebele-ih.gov.az
gabalanews@mail.ru

Qapını bağladığ, açarı da cibimizdədir!

105 il ərzində ilk dəfədir ki, Azərbaycan öz sərhədlərinə tam şəkildə nəzarət edir

Birinci dövlət müstəqilliyi dövründə (1918-1920-ci illər) Azərbaycan daxili və xarici qovğalardan baş açaraq sərhədlərini dəqiq müəyyənləşdirib tam nəzarətə götürə bilmədi.

Buna nə vaxtı çatdı, nə maliyyə imkanı.

Bu funksiyaları icra edəcək silahlı qüvvələr də hələ tam formalaşmamışdı.

Texniki nəzarəti təmin edəcək digər zəruri amillərin çatışmazlığı da bir yandan.

On dörd müttəfiq respublikanı zorla öz tərkibinə qatan (sözde "qardaş xalqların könnüllü ittifaqı" adlandırılsa da) Rusiya - mərkəz üçün yalnız bütöv SSRİ-nin hüduqları sərhəd sayılırdı.

Müttəfiq respublikalar arasında torpaq çəkişmələri baş verəndə isə mərkəzin nümayəndəsi gəlib hər ikisinin üstünə çıxmırdı: "Sizin torpağınız var ki ona görə mübahisə edirsiniz, oturun öz yerinizdə!" (Qazax rayonunda baş verən sərhəd mübahisəsini xatırlayın).

Müttəfiq respublikaların xarici işlər nazirlikləri formal və rəsmi xarakter daşıyırdı.

Xarici siyasət və əlaqələrlə bağlı bütün məsələlər, xaricə getmək üçün verilən vizalar Moskvada həll olunurdu.

Hətta bu gün öz yurdumuz kimi gedib-gəldiyimiz qardaş Türkiyəyə hər adam ayaq basa bilməzdi!

Bunun üçün yüz qat yoxladan keçməli, sonra Moskvaya uçaaraq oradan sərhədi adlamaq barədə razılığa uyğun hərəkət etməli idin.

Bəli, SSRİ-yə daxil olan bütün müttəfiq respublikaların sərhəd qapıları açıq idi, yalnız öz aralarında.

Qırmızı sovet pasportu ilə istədiyən vaxt istədiyən "qardaş ölkə"yə gedə bilərdin.

Səninlə "çəpər qonşusu" olan xarici dövlətlərin yolu isə Moskvadan keçirdi.

Hamı buna alışmışdı və qəbul etmişdi.

Necə deyərlər, ağa deyər sür dəreyə, sür dəreyə də.

Düz 70 il daxilə açıq, xaricə bağlı qapılar arxasında yaşadıq.

◆◆◆

Sovet dövründə Azərbaycanla Hayastan arasında da sərhədlər formal xarakter daşıyırdı.

Hətta o qədər formal ki, haylar Moskvadakı hamilərinin (Moskvada həmişə haylara hay verənlər çox olub) dəstəyindən istifadə edərək "örüş yerləri" adı ilə hissə-hissə Azərbaycan torpaqlarını mənimsəyirdilər.

Sərhəddə yaşayan əhali arasında "otlaq mübahisələri" baş verəndə isə səssizcə, həm də amiranə şəkildə həll olunurdu.

Bu "sərhədsizlik" və "qapısızlıq" Qarabağ probleminin meydana gəlməsində, əvvəlcə münaqişəyə, sonra müharibəyə çevrilməsində, ən nəhayət, otuz illik işğalla sonuculanmasında mühüm amillərdən birinə çevrildi.

İrəvan-Laçın-Xankəndi yolu həmişə təxribat, xəyanət və mənfur planlar yolu olub.

◆ Qarabağda yaşayan ermənilərə həmişə təlimat və tapşırıqlar o yolla gəlib.

◆ "Böyük Ermənistan" sərəmələməsi və "miatsum" sayıqlaması hərəkəti o yolla içərilərimizə ötürülüb.

◆ Separatizm hərəkəti o yolla Azərbaycan ərazisinə daxil edilib.

◆ Keçmiş DQMV-nin Azərbaycanın tərkibindən çıxarılmasına xidmət edən mərkəzin qərar və tapşırıqları, ermənipərəst nümayəndəsi A. Volski də həmin yolla ölkəmizə gəlib. (A. Volskinin "əməsi oğlu" R. Vardanyan da həmin yolla təşrif buyurmuşdu).

◆ Otuz il "sülh danışıqları" adı ilə bəşimizi qatan ATƏT-in Minsk qrupu da gedibgəlməkdən həmin yolu yağır etmişdi.

◆ 1988-1990-cı illərdə Xankəndidəki "xalqın etiraz hərəkəti"ni qızıqdıran və silahlı toqquşmalara çevirən "irəvanlı saqqallılar" da həmin yolla gəlirdi.

◆ Azərbaycan ərazisinə silah-sursat, terrorçu-təxribatçı

dəstələr hələ də o yolla getirilirdi.

◆ Xocalıda soyqırımı törədən 366-cı alay da Laçın-Xankəndi yolu ilə ərazimizə soxulmuşdu.

◆ Otuz illik işğal dövründə işğalçı ordunun bütün təminatı həmin yolla aparılırdı.

◆ I və II Qarabağ müharibəsi dövründə işğalçılara göndərilən canlı qüvvə, sursat, zirehli texnika və digər təminatlar həmin yoldan keçmişdi.

Hələ bu harasıdır, bütün mənavi və siyasi dəstək də İrəvan-Laçın-Xankəndi yolu vasitəsilə baş tuturdu:

◆ Baronessa Koks həftə səkkiz mən doqquz;

◆ Rusiya Dövlət Dumasının iqtidar partiyasından olan deputatları;

◆ Hayların "böyük bacısı" fransızların senator və konqresmenləri;

◆ Avropadan, ABŞ-dən gələn, ciblərində erməni pulu olan bütün ermənipərəstlər həmin yolla Azərbaycan ərazisinə icazəsiz-filansız soxulurdular.

O yolun daha bir "missiyası" da vardı;

◆ Azərbaycanın bütün talan olunmuş evləri, əmlakları, muzeyləri, yeraltı və yerüstü sərəvətləri həmin yolla ölkə ərazisindən xaricə daşınırdı.

Əslində, Laçın yolu ölkəmizin müstəqilliyinə qara kölgə salan anarxiya, xəyanət, təhlükə, özbaşınalıq yoluna çevrilmişdi.

Başda dünya erməniliyi olmaqla bütün erməni təəssübkeşləri həmin yolla Azərbaycan tərəfindən nəzarətin bərpasına hər vaxtlə mane olmağa çalışır, müxtəlif adlarla və bəhanələrlə engəlləməyə can atırdılar.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev bu bəlalı yolun qapadılması üçün çox uzun, çox uzaqqörən, çox müdrik, çox qətiyyətli gedişlər etdi, dəfələrlə qabaqlayıcı addımlar atdı!

Hayastanın səhvlərindən məhəretlə istifadə edərək beynəlxalq rəyi öz xeyrimizə köklədi!

Ən nəhayət, vədəsində və məqamında Laçın qapısını qapadaraq bu "şər yolu"na dövlətimizin nəzarətinə nail oldu!

Əslində, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev "status", "hüquq", "sülh müqaviləsinə əlavə şərt" deyənlərin ağızlarına daş basaraq hayların, Qarabağdakı separatçıların sonuncu "ümid qapı"larını üzlərinə çırparaq birdəfəlik bağladı!

◆◆◆

Şiirtmədən deyək ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra bu, Azərbaycanın ikinci mühüm qələbəsi sayıla bilər!

Həm də bu uğurun çox böyük tarixi əhəmiyyəti var:

Bütün ərazimiz boyu sərhədlərimizə özümüz etibarlı şəkildə nəzarət edirik!

İNDİ:

◆ O yolla ölkəmizə gəlmək istəyənləri özümüz yoxlayıb buraxacağıq!

◆ Vizəsizləri mədəni şəkildə geri qaytaracağıq!

◆ "Qara siyahı"ya saldıqlarımıza dirsək göstərecəyik!

◆ Bizim razılığımız olmadan oradan heç bir silah, sursat, hərbi keçə bilməyəcək!

◆ Nəyəsə ümid bağlayaraq və RSK-nin üçtərəfli bəyanatın tələblərini yerinə yetirməməsindən istifadə edərək Qarabağda qalan silahlılar daha kənardan heç bir yardım və təminat ala bilməyəcəklər!

◆ Qarabağda doğulmayıb sonradan burada məskunlaşdırılanları həmin yolla gəldikləri yerə yolla salacağıq!

◆ Qanunlarımıza tabe olmaq istəməyənləri, vardanyan kimi-lərinin sözlərinə inanaraq nəyəsə ümid bəsləyənləri həmin yolla ölkədən çıxaracağıq!

Bu yolla yalnız müstəqil Azərbaycanı sevnənlər, onun qanunlarına hörmətlə yanaşanlar gedib-gələ biləcəklər!

Laçında nəzarət-buraxılış məntəqəsinin qurulması həm də tezliklə Zəngəzur dəhlizinin açılacağından xəbər verir!

"Azərbaycan"